

Koho čeká zkáza, koho vzkříšení

Záchrana kostelů a kaplí Džbánska žádá více než 200 milionů korun

DŽBÁNSKO – „Bůh mi poslal do cesty dobré lidi, s nimiž chceme zabránit úplné devastaci nejen budov, ale i lidské duše. Pokud něco nepodnikneme nyní, budou architektonicky cenné památky ztraceny nadobro, zmizí kulturní hodnoty nevyčíslitelné ceny. Přitom zdejší kraj, postižený vysokou nezaměstnaností, nedostatečnou vzdělaností a v neposlední řadě i odlivem mladých lidí, potřebuje podporu, zájem a hlavně obnovu kulturního prostředí, které bylo dříve přirozenou součástí života,“ řekl v pondělí 25. června otec Vilém Štěpán, liběšický farář. Zastupuje obecně prospěšnou společnost Džbánsko, jež předkládá projekt revitalizace kostelů této oblasti. Vydejme se tedy spolu s otcem Vilémem, se zástupci společnosti PEX a pozoruhodnou skupinou hostů v čele s ministrem kultury Václavem Jehličkou do církevních objektů v oblasti přírodního parku Džbán.

➤ **Statistice nestací, zapotřebí jsou desítky milionů**

Velmi vzácná architektonická památka – kostel sv. Martina v Liběšicích, barokně přestavěný v polovině 18. století, je dokladem ojedinělého a složitého stavebního vývoje. Jde o dva kostely v jednom. „Zvlášť po povodních v roce 2002 došlo k rozšíření velkých trhlín. Kostel má silně narušenou statiku. Potřebuje masivní ztužení ve spodní části,“ říká technik při Litoměřickém biskupství Ing. Jaroslav Antoň.

Sv. Martin patří k těm viditelnějším kostelům, které dosud žijí. V dubnu krajské zastupitelstvo odsouhlasilo 300 tisíc korun z Programu na záchranu a obnovu kulturních památek na střechu a krov sakristie, hrobu azápadní přístavbu kostela. Čtyři sta tisíc na obnovu krovu a střechu pak přišlo ze státního Programu záchrany architektonického dědictví. Avšak náklady na celkovou záchranu kostela sv. Martina, včetně instalace nových zvonů a hodin, rekonstrukce varhan a vybudování víceúčelového společenského centra ve stodole jsou odhadovány na 80 milionů korun.

„Kdepak! Ministerstvo kultury má na všechny programy nějakých 130 milionů,“ kazí naději

realitou pan ministr. „Neříkáme, že je chceme po ministerstvu. Chceme dosáhnout na dotace z Evropské unie, odkudkoliv, aby nás stát a ministerstva v našem úsilí podpořily,“ tvrdí Jaromír Hník z PEX, a.s. Jeho společnost zrealizovala již mnoho multimedialních a výstavních projektů u nás i v zahraničí. Revitalizace historických objektů oblasti Džbánsko a Magická Sířem jsou dalšími záměry, které PEX, a.s. pomáhá uskutečnit.

➤ **Nebezpečná prohlídka chráněné památky**

Pozdně barokní kostel sv. Bartoloměje na kopci v Nečemicích se ztrácí v náletové zeleni. Prohlídka početnou skupinou je dobrodružná. Památkově chráněný kostel se vzácnými gotickými prvky – zazděný portál a lomená, dnes vylomená, okna. Ohradní zeď kolem kostela je opravena, samotná budova je však v katastrofálním stavu, krov na spadnutí.

„Aby zde byly obnoveny bohoslužby, památka zpřístupněna veřejnosti a rekonstruovány zdevastované varhany, je třeba aspoň 30 milionů korun,“ přibližuje Vilém Marek Štěpán.

➤ **Mše po padesátileté odmlce**

Dnešní podoba kostela sv.

Vladěna Tesařová připravuje pro Sířem skleněný oltář.

Mikuláše v Želči je z roku 1751. Nejstarší zmínka o smrti zdejšího faráře Mikuláše pochází již z roku 1360. V kostele, o jehož záchranu se snaží i několik místních aktivistů (např. Lenka Vlčková), otec Vilém obnovil bohoslužby – po padesáti letech.

Autoři projektu zde kromě vlastní záchrany vzácné památky počítají s pořádáním koncertů, což vyžaduje nový nástroj. To vše by stálo 8 až 10 milionů korun.

➤ **Utajená zpusťšená kaple**
Zvláštní zážitek poskytuje návštěva kaple sv. Anny v Čárce, v náletových dřevinách skoro neviditelná, byť pár metrů od silnice. Na stropě je patrné nebe s hvězdami, podél oken namalované záclonky, v místě oltáře anděl. Kdysi zde rožijali poutníci z okolí, kapli prý navštěvoval během svého pobytu v sousední Sířemi Franz Kafka. Nyní je dokonale zpusťšená s vyškřábanými nápisy na zdech. Navštěvují ji snad jen skvošeré, kteří obývají protější hospodářství.

I u čarecké kaple stojí v seznamu autorů projektu revitalizace historických objektů nemilodrná glosa – stav katastrofální.

➤ **Sířem proslulá Franzem Kafkou**

Posledním místem, které prohlíží ministr Jehlička, jeho 1. náměstek Talíř, vrchní ředitel sekce ministra pro místní rozvoj J. Houdek, poslanec J. Černánský, generální vikář Biskupství litoměřického Mons. Karel Havelka a další osobnosti, je kostel Neposkvrněného početí Panny Marie v Sířemi. Obec je proslulá opakovaným pobytem spisovatele Franze Kafky. Má se též za to, že zdejší sýpka, vévodící překrásně položené malebné vesnici, byla Kafkovi inspirací k napsání románu Zámek. Podle projektu

se v tomto prostoru na ploše 600 m² mají realizovat úryvky z jeho díla.

Magická Sířem počítá se zakonzervováním současného stavu kostela a jeho následným využitím jako kulturního stánku. Skleněné plastiky sochařky Vladimíry Tesařové by měly dotvořit působivou atmosféru místa a spolu s uměleckými produkcemi (Poutní píseň k Panně Marii na květnou neděli Karla Schulze) tak učinit z tohoto jedinečného objektu skutečné poutní místo nejen znalců Kafkova díla z Čech i ze zahraničí, ale také věřících a milovníků historických památek. Předkladatelé projektu doufají, že ročně do takto oživené Sířemi, která si vyžadá na 46 milionů korun, najde cestu minimálně 50 tisíc turistů. Dokonce již mají představy o termínu otevření kostela – 8. prosince 2009.

„Samozřejmě víme, že stát na úplné financování podobných projektů nemá potřebné peníze. Věříme ale, že naše iniciativa, prostředky do projektu už vložené, i deklarovaná podpora z příslušných nejvyšších státních institucí vzbudí zájem médií, a tím následně i komerčního sektoru,“ říká Jaromír Hník, zástupce PEX a.s. „Doufáme, že společnými silami se nám podaří podnitit k aktivnímu zájmu o tyto kulturní stánky i ty, jichž se to nejvíce týká – místní obyvatele,“ dodává. Ministr Václav Jehlička ostatně připomněl i to, že hodnoty, které dnes nacházíme v tak žalostném stavu, vznikaly před lety spontánně, jako výsledek potřeb i možnosti daného místa, a fakt, že byla z různých důvodů přerušena historická kontinuita, nestačí pouze konstatovat.

Alla Balkovska

Kdo si hraje, sice nezlobí, ale...

Naší společnosti nehrozí jen drogy, na které je návyk fyzický, ale také činnosti, na které lze získat návyk psychický. Tímto narážím na neustále rostoucí počet dětí, mladých lidí, ale i dospělých, kteří se lapili do sítě počítačových her. Do nesmyslné virtuální reality, kterou někteří jedinci převádějí dokonce do praxe.

Co má vyrůst z dětí, které se stávají počítačovou loutkou ve hrách plných násilí? Mohou mít pak ještě úctu k opravdovému životu? Špatný vliv na psychiku není jediné negativum počítačových her. Při neustálém hraní se i razantním způsobem mění stravovací návyky, samozřejmě k horšímu. A obězních kvapem přibývá...

Ustavičné hraní počítačových her kazí zrak, pohled na svět a zdraví, ale je i nešetrné k životnímu prostředí. Počítač spotřebuje velké množství elektriny, která se musí vyrobit převážně spalováním uhlí. To se musí vytěžít a tím se nenávratně ztrácí krajinný ráz. Je sice pravda že: „kdo si hraje nezlobí“, ale za jakou cenu.

Petra Adámková

velké a nerozlučné kamarádky. Nesnesly by někoho, kdo mezi ně nezapadl.

Je až úsměvné, že o pracovních smlouvách rozhodují a nemocnici „vedou“ dvě uklízečky, ale já se o tom přesvědčila z vlastní zkušenosti. Neodvolala jsem se nikde, nepomohl ani pan ředitel Ing. Petr Landa. Kde je vlastně spravedlnost pro lidi, kteří pracovat chtějí? Dneska se většina bojí jen o svou židli, a na ty, co nemají nikde odvolání, se už nemyslí. Je neuvěřitelné, co se ještě dnes děje. Případá mi to jak za komunistického režimu.

Milé nemocnici bych doporučila uklízení vedení vyměnit. Jsem přesvědčena, že moje osmiletá dcera uklízí svědomitěji, než současná velící uklízečka. Ještě jednou moc děkuji celému chirurgickému oddělení 1, kde si poctivě práce váží a stáří za mnou.

Můj příběh má i dodatek: po incidentu jsem se byla zeptat na pracovním úřadě, jelikož mám o práci zájem a nechci být nezaměstnaná. Narazila jsem tam na volné místo sanitářky, kterou hledá nemocnice Louny. Byla jsem se v nemocnici ihned ptát, a paní Losová mi sdělila, že místo je již obsazené. Neměla jsem k ní již důvěru, zajela jsem na pracovní úřad a vše sdělila. Načež pracovnice ÚP Louny, paní Eva Paurová zavolala paní Losové, že má zájemce. Paní Losová však nevěděla, o koho jde, a řekla, že místo je volné. Tak jsme se spolu s paní úřednicí nestačily divit.“

Iveta Pešulová, Dobroměřice

Na exkurzi v papírnách... Netradičních exkurzí se na závěr školního roku zúčastnili studenti druhých ročníků SOŠT Louny. V rámci projektu Trvale udržitelný rozvoj napříč Evropou měli možnost navštívit provozy zabývající se výrobou a zpracováním papíru. Nejprve studenti oborů PED a STR nahlédli do papírenského závodu v Bělé pod Bezdězem. Zde si prohlédli výrobu papírové lepenky, její potisk, prostřihávání a skládání do různých typů krabiček. Výlet byl zakončen výstupem na zříceninu hradu Bezděz. Druhá skupina studentů, tentokrát oboru MTA, cestovala za papírem do Litoměřic. Cílem byla dílna Ing. Štyrandové, kde se vyrábí ruční papír. Technologický postup téměř stejný jako v Bělé, měřítko mnohem menší. Studenti si vyrobili vlastnoruční arch papíru a kalíšek z recyklované papíroviny. Zároveň vyslechli neformální přednášku o dějinách papíru. Díky exkurzím žáci měli možnost vidět papír tak trochu z jiné stránky a možná se i zamyslet nad jeho účelným využíváním. Také se mohli na vlastní oči přesvědčit, kam putuje a jak se využívá papír z modrých kontejnerů, které všichni dobře znají.

(Mgr. Radka Nováková, Ing. Helena Zikmundová)

Jaká byla pirátská plavba?

PERUC - Sokol Peruc uspořádal pirátskou plavbu! V pondělí 25. června se na Tyršově cvičišti sešli piráti, aby si změřili síly, vyzkoušeli zručnost a ukázali odvahu.

Téměř 50 dětí v pirátských kostýmech nastoupilo „na palubu“, kde každý dostal vysvědčení piráta. Zvon na lodi ohlásil začátek plavby a děti v doprovodu rodičů se rozběhly na jednotlivá stanoviště, kde za splnění úkolu dostaly razítko do svého vysvědčení. Piráti se přetahovali, vytahovali plachtu, házeli kotvou, ručkovali po lanech, hledali klíč od truhly, stříleli z děla, šplhali za opicí, házeli kapitánskou botou a chytali ryby.

Když děti splnily všechny úkoly, objevil se před nimi tajemný poklad. V dřevěné truhle na každého čekaly šperky a zlatáky

(lipo-náhrdelníky a čokoládové dukáty). A protože po náročné plavbě dostali všichni piráti hlad, zasedli společně s rodiči k táboráku, aby si opekli špekáčky.

Členky oddílu Cvičení rodičů s dětmi připravily soutěže s pirátskou tematikou, obstaraly rekvizity, které navodily správnou atmosféru pirátské plavby – koráb s plachtou, kotvu, kormidlo, pirátskou vlajku, házeli kapitánskou botou a chytali ryby.

Velký dík všem, kteří pomáhali tuto akci připravit.

Magdalena Kučerová, vzdělávatelka Sokola Peruc

Fascinující reklama a zkrocený menhir... Spolu s kamarádkou jsme si udělaly pěkný výlet. Napřed jsme obhlédly Peruc a navštívily galerii U kozorožce paní Viery Kopicové. Pak jsme vyjely za klobuckým menhirem. Když jsme procházely čtvrtí Telce – Skály, objevily jsme na klasickeém hospodářském stavení moderní reklamní ceduli na Eurookna, jaký kontrast! Reklama zkrátka proniká úplně všude. Tahle nás fascinovala natolik, že jsem neodolala a pro čtenáře ji vyfotila. Pak už jsme se vydaly do Klobuk k menhiru. Tamní obec dávnou památku tvrdě zkulturnila. K největšímu českému menhiru teď vede úhledný krotký chodníček a jak kaže módní hit, konají se zde dokonce i svatby. Podle mne tímto zásahem unikátní kamenný svědek na své pohanské přitažlivosti dosti ztratil.

(L. Matějková)

Svítá naděje nečemickému kostelu? Ministr kultury Jehlička nic nesliboval, spíše poslouchal.

dopisy

■ **Poměry přinejmenším podivné**

„Je mi 37 let, mám dvě děti ve věku 16 a 8 let. Byla jsem do června 2007 zaměstnaná jako uklízečka v nemocnici Svaté Alžběty v Lounech. Po 8 měsících mi neprodloužili pracovní smlouvu, neboť jsem za tu dobu byla s nemocnou dcerou třikrát na paragrafu, i když pouze pár dní.

Uklízela jsem na chirurgickém oddělení 1. Byla jsem tu spokojena, práci jsem vykonávala precizně a spokojené se mnou bylo i celé oddělení – včetně staniční sestry paní A. Lisseové. Ta napsala dopis i panu řediteli, že s mým propuštěním nesouhlasí, žádala o prodloužení pracovní smlouvy a projednání podivných praktik mé nadřízené – také uklízečky paní Cermanové, které jsem byla od začátku „trnem v oku“ a která mě po celou dobu jen ponižovala. Její nadřízený s tím sice mohl něco udělat, ale neudělal. Zřejmě je velmi pracovně vytížený a o poctivé a pracovitě lidi nemá zájem.

Kdo se mi snažil pomoci a byl velmi vstřícný, byl pan Ing. Jiří Sedláček, kterému děkuji a velmi si vážím toho, že si na mne vždy udělal čas a vyslechl mě. Ano, to je člověk na správném místě.

Zato uklízečka paní Vavřínová, která má dokonce důtku a zápis za nevhodné chování a nequalitně odvedenou práci, projevovala vůči mně jistou aroganci a namyšlenost. Jsou s paní Cermanovou